

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilttér petisora 20 fillér.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.
Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

Felolvasó szerkesztő: DÉKÁNY MIHÁLY.	Főszerkesztő: MARGITAI JÓZSEF.	Kiadó és lapfajdosos: STRAUSZ SÁNDOR.
--	--	---

Felhívás

a nagykanizsai dalosünnepély alkalmára létesítendő „Muraközi magyarság versenydíja” ügyében!

Folyó évi augusztus hó 19-én és 20-án ünnepet ül meggyenkben a magyar dal. Nagykanizsa város vendégszerető falai között jó össze a napok egy lelkes csapat, — Dunántulunk magyar dalosai, — hogy tanúságot tegyenek a magyar dal, a magyar nota búbjás erejéről.

A nagykanizsai irodalmi és művészeti kör meghívása folytán a »Dunántuli Dalszövetség« ez évben Nagykanizsán tartja meg dalosversenyét, a melyen a Dunántul összes számottevő daleyegységei nemcsak versenyre kelve, dicsőítik majdan a magyar dalt.

Ünnep lesz ez, a melyre elzarándokolunk, hogy ott lelkünk a dal szárnyain felemelkedve közelebb érezze magát Urához, Teremtőjéhez!

Mert mi a dal?! . . . Ima, — a melyen köznapiaságból kiemelkedő lelkünk a magasba száll s annak szent ihletében megtisztul.

Mi a dal?! . . . Szívünknek lobogó lángja, a melynek tüzeben megacélosodik a a honszeretet.

Nemzeti nagyságunk megalkotásában, — mint a menyboltozat tejutja — vége végig húzódik a magyar dal története, csillogó búbjás erejével.

Ott zokogott síró nemzetünkkel a tárogató búsan rezgő fájában; ott tüzelt véres

csatákon Rákóczy, Kossuth, Klapka lelkesítő indulójával, . . . és amikor végre elmúlt a vész, el a vihar, — felszáll az Ur számolyához s esdekelve könyörög „Isten áldd meg a magyart!” . . .

Mi más a magyar dal, mint érzelem világunk éltető napja: melegtől új élet kél, fényével a hazaszeretet táplálkozik.

Vándorutunkban — bölcsönktől a sigrig — Te vagy leghibebb kísérőnk szép magyar dal!

- Emlékszel-e, kis bölcsödet
- Mivel ringatá anyád,
- S mint köszöntél ifjúságot
- Szerelmének hajnalát?!
- Tudod-e, hogy férfi tette
- Annyiszor mi lelkesit;
- Sejtet-e, mi édesíti
- Őszkorodnak perceit? . . .
- Magyar dal az, magyar nota
- Magyar szívből áradó,
- Magyar érzés erejével
- A felhőkön átható! . . .

ezt mondja rólad a költő is.

A magyar dal magasztos ünneplésében részt követel magának Muraköz magyarsága is.

Ott kell lennünk nekünk is. Áldozatul kell hoznunk filléreinket, hogy a legmagasztosabb célt, — a magyar dal, a magyar nota művelését előmozdítsuk.

Megyeink, főleg pedig Nagykanizsa város társadalmi mozgalmat indított, hogy adakozás útján versenydíjakat szerez be, s a versenyző daltestületek legjobbait verseny-

díjjakkal jutalmazza meg; serkentve ezáltal dalosainkat a dal alapos művelésére s egymásközt való legnemesebb versenyegésre.

Muraköz magyarságot ott láttuk mindenkoron az elsők között, a midőn tettekkel és anyagi áldozatokkal sorompóba kellett állani a közjóért, a közművelődésért; elsőknek kell tehát lennünk most is, a midőn ország-világ előtt tanúságot kell tennünk, hogy szívünk, lelkünk él hal a dalért, a szép magyar dalért.

Adakozzunk, hozzuk meg a csekély áldozatot, s adjuk oda filléreinket mi is, hogy azokból kiépüljön magyarságunk erős vára: a magyar dal!

Összegyűjtött filléreinkből teremtsük meg „Muraköz magyarságának versenydíját“, a mely magyar dalosainkat büzdítani, lelkesíteni fogja a jövőben és művelni, ápolni a magyar dalt, a mely az égbe felemelkedik, onnan pedig visszazáll szívünkbe.

E legnemesebb cél megvalósításához kérjük Muraköz magyarságának lelkes támogatását.

A kegyes adományokat legkésőbb folyó évi július 31-ig »Muraköz« szerkesztőségéhez, Csáktornyára kérjük küldeni, mely azokat lapjában időről-időre nyugtáznia fogja. A »Muraköz magyarságának versenydíja« ügyében pedig, ha e díj összegyűl — egy megalkotandó bizottság fog intézkedni.

Csáktornya, 1906. április havában.

Hazafias üdvözlettel

MÁGICS FERENC.

TÁRCA.

Rossz huzás.

— Irta: Komechey Jenő. —

Künn, a mészese pusztaságon, a viharzó őszi szél szabad játéknak átengedett tanyán, Tolchváry Gerő, amint maga nevezte, ostoba gondolatokkal tépelődött.

A kis tanyaház erese alatt állott, rákőnyökölve vadászpuskája csövére. A szél becsapta a szemecses esőt az eresz alá, a Tolchváry Gerő orcáira.

Ez a szemecses eső, szinte párologt az arcán. Úgy érezte, mintha az enyészet szárnya csapta volna meg hideg suhintással; mintha átfujna testén, mint valami rozogant, megszakgatott rostán, az esővel dobálózó szél. Egy pillanatra nem érezett magában semmit, amit a sors már meg nem zárt volna.

Várta az est leszálltát, meg a vad huzást, de hiába.

Mai barangolása közben ugyan már leterített s föllagatott a veranda cifrázataira néhány tapsi fülest; hanem ez az eredmény korántsem elégtette ki.

Két hét óta lesi, várja a vadludat Künn lakik hideg őszön a tanyaházban — magánosan. Benn a városban multság és munka vár reá; de csak itt van, várja a ludakat, a melyek az ő területén csak átköltözésben szoktak két-három napig megpihenni.

Már itt kell lennie. Néhány verszegő madár már át is huzott a feje fölött. Ám egy sem került lövésre, csupán a kiáltásuk hangzott le.

Az első libák két nap előtt jelentkeztek. Kétségtelenül ma lesz a nagy huzás, a szárnya, az utra kelés, ami oly alacsony történi, — hogy a legjobb lövés esik rájuk.

Ezt a huzást várta Tolchváry két hét óta. Ma lőni akar minden áron. Libatoll nélkül nem megy be a városba.

Blick, a leffencsfülű angol vizsla lecsücsült a lábai elé s onnan nézett rá parancsszóra, okos, sárgás szemével.

Tolchváryi ránézett a hűséges állat: s ekkor azt gondolta, — itt jöttek az »ostoba« gondolatok, — hogy egész életét, a pelyhes állu ifjú kortól, mostani kopaszodó öreg legénységének koráig a kutyák dirigálták — a kutyák, a hűséges, pompásan dresszírozott ebek vezették lépteit mindenha.

A vadászat szenvedélye elkapta már a rózsás gyermekkorban.

Zsöngé pagonyok leveles bokrait bujta; sziklatetők meredélyeit kusza, véresre karcolt térddekkel; éjszakákat töltött a vadvizes, lápos ingoványokban, semlyék és zombok volt a fejtől való párnája nyirkos időben. Hány napot lopott el farrasztó barangolásban a tarlott mezőkön törődéssel, izgatottsággal, nyugalom nélkül.

Szóval: járt, kelt mindenkor és mindenhová, a merre szagláló ebei vezették.

Többet ezental nem cselekedett. — Erő és képesség mind kárba veszett.

Hányszor feltette magában, hogy a produk-

tivitás terére lép. Vagyona és családi összeköttetései, neve szinte kötelezték a közpolgári munkára. De nem tudott ellent állani a császnak soha. Szenvedélye vitte magával, a kutyája pedig vezette.

Kitekintett az eresz alól. Az esőszemecselés szűnni kezdett. Leszállóban volt a ködös őszi alkony, amikor a föld párolog, a pára terjed, foszladozik, mint valami enyészettel, szakadozott, kopott gazdalfátyol.

Ilyen időben, különösen, ha az ember nagy hiába várja a huzást hetek óta és szemrehányásokat kénytelen magának tenni, amiért az idén rosszul választotta meg a lest, — még »ostobább« gondolatokkal is elgyötrődik.

Ugy rémlett Tolchváry előtt, mintha férfiatlan, mintha lealázó volna ránézve, hogy élte összes erejét egyetlen szenvedély foglalta el.

Micsoda erő lakozott pedig benne. Jogász korában a cimborái valóságos lumenként emlegették. Nagy jövő állott előtte, fényes sors várt reá. Hanem azokat az idöket, amelyekben a fényes jövő csarnokának ajtait megnyithatta volna maga előtt, mindig elszalasztotta, mert csalta, vonzotta, ragadta magához az erdő, a dülökön eltörtül tengeri föld, az ingoványos rét meg a sásos tó.

Kilépet az eresz alól.

A pára megoszlott, tisztult. Ez a sárgásba hajló, szürkés estvies világosság a legkedvesebb lesz a huzásra. És mégis semmi, sehol egy hang egyetlen verszegő szó: egyetlen szártuhanás.

Az »ostoba« gondolatok pedig csak élesedtek, ki agyában egyre-másra.

Egyszer csak annak a sejtelmé szállotta meg, hogy egy teljesen elhibázott életnek végző útján

Közgyűlés.

Csáktornya nagyközség képviselőtestülete március hó 27-én rendes közgyűlést tartott, melyen I. Targyalta a pécsi posta- és távirada igazgatóság átíratát és küldött tervezetét egy a város által építendő posta palota mikénti építkezésére nézve és a községi előjáróság, valamint Ziegler Kálmán, Prusatz Alajos, Sáfrán Károly és Cvetkovics Antal képviselők által alkotott bizottságot küldött ki, hogy a helyszínen foganatosítandó szemle után az igazgatóság által kiadott tervek figyelembe vételével úgy az építkezés, mint a megállapítandó haszonbérre nézve számításokat eszközöljön és azután a képviselőtestületnek erről egy kész javaslatot terjesszen elő.

II. A községi közegészségügyi bizottságot a következőleg alakította meg: Hivatalból tagjai, dr. Schwarz Albert községi orvos, Viasz Nándor állatorvos, Pethő Jenő gyógyszerész, Pestalics Fábán zárdafőnök, Schwarz Jakab rabbi, Pálya Mihály polgári és Polyák Mátyás elemi iskolai igazgatók, továbbá Dénes Béla közigazgatási és Simon István adóügyi jegyzők. A képviselőtestület által választott tagjai: dr. Kovácsics Ferenc, dr. Wolf Béla, dr. Viola Vilmos orvosok.

III. Gróf Orsich György varazdsi lakost a szabályszerinti települési díj lefizetésének kötelezettsége mellett Csáktornya nagyközség köteleibe fölvette.

IV. A községi előjáróságnak Székely József okleveles mérnökkel a nagyközség szabályozási és csatornázási terveinek az elkészítésére vonatkozó s bemutatott szerződést elfogadta és jóváhagyás végett Zalavármegye törvényhatóságához felterjeszteni rendelte.

V. Elhatározta, hogy a csáktornyai 63 székelyben 108 hrsz. alatt foglalt ház, udvar és kerből álló ingatlan, annak tulajdonosai Rosenberg Teréz, férj. Pollák Mórné, Rosenberg Lipót és Rosenberg Julia, férj. Dorner Ádámné 6500 K-ért örökáron megveszi s a vételárat az utóbbi időben eladott községi ingatlanok után befolyt és takarékpénztári betétekben gyümölcsözőleg elhelyezett községi pénzből fogja fedezni.

VI. Az urbéri telekjárandóság után kiadott 50 katasztrális hold erdőterület közös

használata tárgyában Hrabovszky Kelemen m. kir. főerdész, mint Zalavármegye közigazgatási bizottsága kiküldöttjének közreműködésével alkotott szabályzat, valamint birtokjogosultságú névjegyzék átvizsgálására Ziegler Kálmán, Zakál Henrik, Molnár Elek és Wollák Rezső képviselőtestületi tagokból álló bizottságot küldött ki.

Ezután Murai Róbert számvizsgálóbizottsági elnök elnöklése alatt a képviselőtestület az 1905 évi számadásokkal vette vizsgálat alá, azokat elfogadta és a felmentvényt a számadást vezető előjárósági tagoknak, valamint a számvizsgálóbizottságnak megadta.

A képviselőtestület elé terjesztett számadás szerint:

- a) A községi közpénztár bevétele 136964.10 K, kiadása 136961.38 K-át tett ki s így 2.72 K. pénztári maradvány volt.
- b) A községi szegényalap bevétele 15447.72 K., kiadása 4946.03 K. tett ki.
- c) A községi kórházalap részint takarékbetétek, részint ingatlanban 13790.44 K-át mutat.
- d) A Királyi Pál alap 96.47 K. jövedelme rendeltetések megfelelően a magyar nyelvben legjobb előmenetelt tanusított elemi iskolai tanulók jutalmazására fordított, a 2000 K-ás alapítványi tőke takarékpénztárban van elhelyezve.
- e) A kiseddovó tőke jöved. az ovodapénztár részére kifizetett s a takarékpénztárban 1611.44 K. tőke van elhelyezve.
- f) Községi köteles tűzoltó al. cím. 670 K. 89 f. van a takarékpénztárban elhelyezve. --
- g) A fogyasztási adókezelésről bemutatott számadás kifogástalannak találtatott.

K Ü L Ö N F É L É K .

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXIII-ik évfolyam II-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megjuj-

tani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjen. Tisztelettel a **KIADÓHIVATAL.**

— **A »Csáktornyai Kiseddovó Egyesület«** márc. 24-én kezdte meg működésének VIII-ik ciklusát az alakuló közgyűléssel. Az új ciklusra 129 rendes tag irakozott be. A tisztikar a következőképen alakult: **Elnök:** Alszeghy Alajos, **alelnök:** Bernyák Károlyné, **titkár:** Bencsák Richárd, **pénztáros:** Polyák Mátyás, **ügyész:** Wollák Rezső, **orvos:** dr. Schwarz Albert. **Választmányi tagok:** Benedikt Béláné, Hochsinger Sándorné, özv. Kraschovetz Ignácné, Kraschovetz Józsefné, Löbl Rezsőné, Pecsoruk Ottóné, Pethő Jenőné, Ziegler Kálmán és hivatalból, mint a ker. nőegylet elnöke: Pálya Mihályné; Czövek István, Dénes Béla, Kollarits Mihály, Kovácsics Ferenc, dr. Molnár Elek, dr. Schwarz Lajos, Ziegler Kálmán, Zrinyi Károly és hivatalból mint Csáktornya nagyközség bírja: Nuzsy Mátyás. A számvizsgáló-bizottság tagjai: Grau Géza, Polesinszky Emil és Thoraday János rendes tag; Oriás János póttag.

— **Eljegyzés.** Guttman Gizella kisaszszonyt Alsólendváról eljegyezte Maschanzker Henrik, a hollandi életbiztosító társaság kaposvári felügyelője.

— **Házasság.** Stern Kálmán a csáktornyai Zrinyi kávéház főpinczére folyó hó 3-án tartja esküvőjét Selinger Gizella csáktornyai divatárúsnal.

— **Szarvasmarha vásár Csáktornyan helypénz nélkül.** Mint már megirtuk, Csáktornya nagyközség képviselőtestülete elhatározta, hogy a szerdai hetivásároka ezental szarvasmarha felhajtás is eszközöltesék, a mi tekintve itt a határszélen kifejlődött nagy állatkörszertel, szükséges is. Egyben azt is elhatározta a képviselőtestület, hogy e szerdai hetivásároka felhajtott szarvasmarhák után helypénzt a folyó évben nem szed. Az ilyen szarvasmarha felhajtással egybekötött első hetivásár folyó hó 4-én lesz.

— **Hirdetmény.** Alulírott közbirtokossági elnök a csáktornyai volt urbérek által március hó 26-án hozott határozat értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a csáktornyai volt urbérek osztatlan tulajdonban lévő, közösen használt erdőterület sza-

áll. A fényes név, amelyet születése jutottat neki s a fényes tehetség erői, — mihez sem juttatták. **Összes dicsőség** mindössze annyiból áll, hogy megszűnt a megye határán túl is kitűnő puskás híre van, **összes boldogsága** pedig napról-napra a reményhez tapad, hátha ló valamit.

Ámbe micsoda gyönyörűség is voltaképpen az ártatlan vadakat megfosztani életüktől. Kipusztítani az erdőkből a madár hangot, megölni a berkek költészetét, közibe állni az állatok életközelmének — mi ez? Hősiség ez? Nem. Valami magasabb cél szentsége igazolja? Nem. Érdemes egy egész életet feláldozni érte? Nem. Miként jellemezze hát?

Nem merte magával szemben kimondani amit gondolt.

Annyi hosszu esztendőn át folytatott életműködését röstelte azzal az igaz szóval jellemezni, elítélni, amely ajkaira tolt.

De végre mégis kimondta. Előbb halkán suttogva, azután erősebben s végre bekiáltotta a leszálló estbe:

— Vad kedvtelés!

Blick oda dörzsölte fejét a czimájához.

Tolchváry megreszketett és dühvel tekintett le a kutyára, amely hizelegve dörzsöledött hozzá, mintha csálni akarta volna a tőszélre és mormogás is hozzá mintha mondta volna: jöjj hát utánam, keressük, már készülődik a liba; hallod a hangját? jó lesz megbuyni, majd vezetlek.

Blick, az okos, a szeretett Blick, türelmetlenül felkapaszkodott két első lábával Tolchváryra.

Eh! cudar! — kiáltotta és elrugta maga melől az ebet.

Azután tovább gondolkozott.

Még zsonge ifjuságából szökött eléje egy bájos emlék.

A Nellike aranyos szőke fejcskáját vélte maga előtt látni. A kedves kerek arccsoka, üde, illatos rózsákkal szaladozó, elültető gödröcskéikkel, fakadó piros ajkakkal mosolygott reá édesen, bizalommal. Szerellem sugárzott feléje a kék szemekből.

Szerette ő is azt a leányt. Örök hűséget esküdött; de az eljegyzés napjára meghívást kapott az erdélyi havasok közé medve vadászatra s a medvéért ott hagyta a bájos gyermeket.

Gondolt is arra, hogy egy szívet tör ketté. Dehogyan gondolt. Csak az isteni igazolomra gondolt. (Egy medve végig húzott karmaival a vállán; azóta csuszos a karja.) A kis Nelliből nem lett azonban vén leány, hanem rossz asszony.

Az előbb hozta róla a hírt egy erre kocsizott barát, hogy a férj eltaszította magától.

— Nem akarok vele törődni, — suttogta beharapott ajakkal Tolchváry. Hanem azért tüzes, égető vádként vágott lelkébe az a szörnyű tudat, hogy ezen szerencsétlen asszony szomorú sorsának senki más az oka, mint épen ő, Tolchváry Gerő.

Blick újból hozzája dörzsöledött, most már némi szorongással. Tolchváry a puskatásával felett a hízélgésre.

Felsőhajtott. Azután lassan megindult a tőszélre, lehoragaszott, mellre csuklott fölvel bandukolva.

Győtrő gondolatai nem hagyták el. Maga előtt látta a hajdani mosolygó leányt, a mint szégyentől elborult kétségéktől eltorzult arcczal, reszketve, szakadozott ruhában fut végig utatlan-utakon a gyalázatba, a szenvedésbe, az örületbe.

Tolchváry megrázkódott. Sőt összerázta magát gyilkos erővel. Mintha az egész bensője vészret volna a győtrő képtől, a fájdalom hatástól.

Mint egy villámfény lángja hasított át lelkén az elhibázott élet e pontján az előtörténet gondolat, hogy a mit a Nellikén elkövetet, a förtelmes, a cudar büntény, a mely méltó büntetést, kemény megtorlást kíván.

A mint a tő szélére ért, lábai térdén felül besüppedtek a csatakba. El is esett. Arczát véresre karmolta az éles levelű, fűrész sás. Szája mocskos lett a zamatos sártól.

— Még ez a tő, melyet annyira szerettem, melyet imádtam, még ez is megpiszkol!

A villámfény ismét végighasított bensőjén.

— Eh! — kiáltott s hirtelen jött, kegyetlen elhatározással rátámaszkodott fegyverére és szíven lötte magát.

A dörrenésre egészen közelből, — ott feleselő ijedt gágogással egy csapat vadlud riadt fel.

A szívenlőt, összerogyott ember üvegesedő szemét még egyszer megvillantak. Gyorsan, végső erőlködéssel felkapta fegyverét s a megmaradt töltéssel közéjük lött a vadaknak.

Egy erős tollu, nagy gunár a feje mellé esett le és szárnyával betakarta a haldokló vadász nyitott szemét.

vázásra jogosult tényleges közösbirtokosainak jegyzéke, továbbá azon erdőnek gazdasági ügyviteléről alkotott szabályzat Csáktornán a község házában márc. hó 27-től április hó 11-ig terjedő 15 napon át közszemlére helyeztetett. Erről az érdekeltek azokon hozzáadással értesítettnek, hogy a megállapított névjegyzék illetve szabályzat ellen 15 napon belül az alóoldndvai M. kir. erdőgondnokság után a zalavármegyei közigazgatási bizottsághoz van helye fellebezésnek. Kelt Csáktornán, 1906. március 27-én. — Dobsa István, közbirtokossági elnök.

— **Házasság.** Kühn György nyug. m. kir. honvédszázados március hó 28-án kötött házasságot özv. Hajas Lászlóné, szül. Kozma Juliska urnóval Varazsdon.

— **Halálozás.** Hirschsohn Zsigmond kereskedő márc. hó 29-én reggel 8 órakor, életének 69-ik, házasságának 45-ik évében rövid szenvedés után Perlakon elhunyt. A megboldogult hült teteme március hó 30-án délután 3 órakor helyeztetett örök nyugalomra a perlaki izr. temetőben. Béke hamvairal!

— **Öngyilkossági kísérlet a toloncházban.** Valami Novák Pál nevezetű tolonc van már mintegy 7 hónapja a csáktornyai községi börtönben. Állítólag Lengyelország valamelyik városkájában bír illetőséggel. A kit szeretne is már nagyon eltoloncolni illetőségi helyére a hatóság. Ennek azonban nagy akadálya van, amennyiben a tolonc nem akarja megnevezni illetőségi helyét, mert mint mondja »oda többé ő vissza ugy se megy«, ennek folytán azután az illetőségi helyét sehogysem sikerül megállapítani. A toloncot a börtön és a toloncoszt igen megviselte s folyton betegeskedik, a mi fölött utóbb annyira elkeseredett, hogy március 27-én reggel fél 7 órakor alsónadrágja madzagával a börtön ablak vasrácsára felakasztotta magát. Azonban épen ebben az időben végezte a rendes börtönvizsgálatot az egyik községi rendőr és a már élettelennek látszó akasztott ember kötelét elmeteszte s az élesztési kísérlettel sikerült is életre hoznia, mire a gyorsan hívott orvos megérkezett. Az életre hozott s különben is beteg embert a varazdsi kórházba szállították. Érdekes a dologban az, hogy a tolonccal egy zárkában volt elzárva Morál Henrik közsímsert községi szegény, ki látta is a tolonc előkészületeit, de nem törődött vele, sőt mikor az felakasztotta magát, sem kiabált segítségért, mert mint mondja Morál: semmi köze sem volt hozzá, ez mindenkinek a maga dolga.

— **Ösztöndíj iparosok külföldi tanulmányutjára.** Az iparosok képzése szempontjából felette üdvös lévén, hogy a külföldi ipari viszonyait tanulmányozzák és az ott tapasztaltakat itthon értékesítsék, kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur Ó nagyméltósága folyó 1906 évi február hó 22-én 12.519—VI. C. sz. alatt kelt elhatározásával minden hazai kereskedelmi és iparkamara területére egy-egy hatszáz koronás iparos ösztöndíjat engedélyezett.

Ezen hatszáz koronás iparos ösztöndíjra ezennel pályázatot hirdetünk

A pályázati kérvények, melyeknél a folyamodó lakhelyét, családi és vagyoni viszonyait, foglalkozását, előképzettségét, nyelv-ismereteit, erkölcsi magaviseletét, esetleges tanulmányait, az általa netán elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén általa teendő utazás irányának részletes megjelölését, valamint azt is kell tartalmazniok és okmányilag igazolniok, vajjon folyamodó katonai kötelezettségének eleget

tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele, folyó 1906 évi április hó 15-ig nyújtandók be ezen kamara elnökségénél vagy küldendők be annak címére.

Megjegyezzük, hogy folyamodóknak kötelezettséget kell vállalniok az iránt, hogy az ösztöndíj különben visszafizetésének terhe alatt visszafognak térni hazájukba és külföldön szerzett ismereteiket itt fogják értékesíteni. Azok, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget, vagy az alul felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúaknál atyuknak vagy gyámjuknak kell kezességet vállalniok a fenti kötelezettség betartása tekintetében. A soproni kereskedelmi- és iparkamara.

— **A lakosság minden rétegében ismeretes,** hogy az orvosi kitünőségek egy hangu elismerő nyilatkozata tette a Zoltán-féle kenőcsöt híressé, mert kiderült a Londonban, Berlinben megéjtett vizsgálatok alapján is, hogy a csusz és köszvényes betegek eredmény biztos reményében használják e kenőcsöt, mely üvegeként 2 kor.-ért kapható Zoltán B. gyógytárában Budapest V. Szabadságter.

— **Gyanus halálozás.** Gáspárics György 69 éves III. hegykerületi gubinai lakos már régidő óta egyedül, feleségétől elváltan magánosan lakott gubinai házában. Március hó 24-én reggelre a magános öreget az őt kereső emberek holtan találták az ágya előtt, a földön vérző ajkakkal. Az esetet bejelentették a hatóságnál, mire a kir. ügyészség rendeletére hulla szemlét fogatosítottak s mivel gyanus külső sérülések is mutatkoztak, 27-én föl is boncolták a hallottai. A boncolással semmi különösét sem lehetett megállapítani s így valószínűleg az öreget 23-án este, mikor lefeküdni akart, gutaütés érte, összeesett s reggelre meghalt.

— **Katonai szórakozás falun.** Ormos községben a Palinból kiadott állami ménekkel Tóth András méntelepi tizedes és Blazinszky Pál közlegény vannak kivézenyelve s természetesen így künn, falun kellemesebb is az élet, mert nincs meg az a szigorú katonai rend. Mult hó 18-án is együtt szórakozott a két méntelepi katona Titán János utkopróval Bendekovics József ormosi lakosnak a koresmájában, mig erősebb szóváltásba nem keveredtek. A vége azután az lett a dolognak, hogy Blazinszky elkezdett ölekezni Titánnal s a tánchoz a taktust a tizedes ur ütögette Titánnak az arcán, majd pedig hazafutott, felkötötte a kardját s viszatérve azzal tanította emberségre a cibill utkoprókat. A hősködő katonákat az orvosi látlelet bemutatásával följelentették fölöttes hatóságuknál.

— **A pintes üveg mint biró.** Vugrin-csics Ferenc csáktornyai mészáros a hét elején Golenhó Jánosné nyírvölgyi lakosnótól künn a falun egy borjut vett azzal a kötelezettséggel, hogy az eladó majd a hét második felében fogja behajtani Csáktornyára. Golenhóné szerdán be is jött Csáktornyára, de borju nélkül, s Vugrin-csics üzetébe menve, elkezdett dühösen kiabálni, hogy a borjut nem adja el nekik, mert ötlet be akarják csapni stb. Az étkelen kiabálásra Vugrin-csicsné kiutasította a paraszlasszonyt az üzletből, mire az mérgeben egy nála levő üres pintes üveget úgy vágott Vugrin-csicsnéhoz, hogy az üveg darabokra törött, és Vugrin-csicsné orvosi látleletre szoruló sérüléseket ejtett.

— **Lopás.** Horváth Mari erzsébellaki lakos, vén leány március 18-án délelőtt Lisz-

ják Tamás ugyancsak erzsébellaki lakostól 2 drb. jól hizott pulykát ellopott s azokat 19-én a lutenbergi betivásáron értékesítette 20 koronáért. Szerencsétlenségére azonban kitudódott a dolga s most a törvény előtt is telelnie kell görbe utjáért.

— **A Triesti Általános Biztosító Társaság** (Assicurazione Generali) f. é. március hó 17-én tartott 74-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1906 évi mérleget.

Az előtünk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1906. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 771.879,007-54 K-át tettek ki és az év folyamán bevett díjak 35.489,533-24 K-ra rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 18.789,256-97 K-val, 209.076,662-98 K-ra emelkedett.

A tűzbiztosítási ágban, beleértve a betörés-lopás elleni és tűkörüvegbiztosítást a díjbevétel 14.429,413,117 K biztosítási összeg után 23.671,911-75 K volt, miből 8.903,497-38 K viszontbiztosításra fordítottat, úgy hogy a tiszta díjbevétel 14.768,414-37 K-ra rugott, mely összegből 10.464,043-40 K, mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 94.667,902-96 K.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.893,502-39 K, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.562,290-37 K-ra rugott.

Károcut a társaság 1906-ben 30.286,711-02 K folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített káriztetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 827.976,227 K és 40 fill. igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalék közül, melyek összesen 26.999,096 K 73 fill.-re rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250,000 K-át tesz ki, az értékpapírok árfolyamingadozására alakított tartalék, mely a 3.729,524-17 K külön tartalékkal együtt 19.206,875-73 K-ra emelkedett, továbbá felemlitendő a 160,000 K-ra rugó kétes követelések tartaléka és az 911,110-50 K-nyi ingatlan tartalék. Ezeket kivül fennáll még egy 1.471,110-50 K-át kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatlab esetleges csökkenését kiegyenlítsé.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékeknek vannak elhelyezve, az idei áttalások folytán 247.497,914-42 K-ról 270.052,078-64 K-ra emelkedtek, melyek következőképen vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jelzálog követelések 43.258,594 kor. 47 fillér.
 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 21.221,766 korona 52 fillér.
 3. Letétmentezett értékpapírokra adott kölcsönök 1.354,419 korona.
 4. Értékpapírok 185.300,903 kor. 34 fillér.
 5. Tárcza váltók 707,151 kor. 55 fillér.
 6. A részvényesek biztosított adósevelei 7.350,000 korona. — fillér.
 7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 10.859,244 korona 76 fillér.
- Ezen értékekből 58-5 millió korona magyar értékre esik.

— **Háziipar-Telep Turcsicscén.** Megirtuk már, hogy Turcsicscén a földmivélsügyi kormány anyagi támogatásával házi-ipari telep létesült A telep czélya az, hogy Muraköz szegény népe közt a háziiparral való foglalkozás megkedveltségét és ez által a nép általandó jövedelemhez juthasson. A telepen csak is honi-termények dolgoztanak fel, így az onnan kikerülő tárgyak kizárólag magyar eredetűek. Telepről kikerült áruk kitünősége következtében az állam megfelelő gépekkel látta el a telepet, minélfogva ez évben már abban a helyzetben van a telep, hogy kézziményeit csinosabb formában állíthatja ki, s olcsóbban hozhatja forgalomba. Készülnek a telepen: 1. a mezőgazdaságban szükséges vesszőárúk, (gazdasági kosarak szekerkesek és ülések stb.) 2. finom disztárgyak: szalmagyékény, nád- és vesszőfonásból (papirkosár, női kezimunkakosár, ujságtartó, virágasztal, kefetartó, stb.) 3. butorok gyékényből, nádból, vesszőből, úgy egyes darabok, mint tejes készletek a kívánt minta szerint. 4. utazó kosarak, minden nagyságban, pincetok, ruhakosár, piaczi kosár, kenyér- és gyümölcskosár, stb. 5. gyümölcszállító postakosarak minden kívánt nagyságban.

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime, urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:

knjižara Strausz Sandora, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Predplatna oena je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik:

LOPARITS R. JÓZSEF.

Glavni urednik:

MARGITAI JÓZSEF.

Izdatelj i vlastnik:

STRAUSZ SÁNDOR.

Betežna deca.

Jedno ljeto prosil me je doktor, da naj idem žnjim po obcinaj, decu bude cepil. Prošnju sem posluhnuo i odisli smo vu jednu medjimursku občinu.

Doktor je tam taki spazil, da su samo nekoje matere donesle svoju decu na cepljenje bubinjkah. Odmah popita občinskoga birova, jeli je ljudem dal na glas, da bude denes čepjenje?

— Prosim — veli birovi — ja sam dal pribobnjati. Druga neprilika je tu.

— Kaj! dragi birovi!

— Takov glas je po seli, da vno go male deće pomerje vu suhim betegu; tomu pak bi to bil zrek, da gospoda doktori starim pokvarjenim materialom čepiju, pak od toga dobiju deca suhoga betega: »heptiku.»

— Birovi, birovi! vi ste spameten človek, kak morete tak govoriti?

— Ja samo to velim, kaj sam poseli čul!

— Vidite gospon birovi, ovoga materijala smo mi ne delali, mi to direkt iz Budapešte dobimo. Tam velikoznani profesori zvelikom pazljivostjom delaju to. Tam se nemore falinga pripeliti. Mi pak nesmemo staroga materijala hasnuvati, jerbo poleg toga službu zgubimo. Druga falinga more biti tu. Povećte mi birovi, nepijeju tu ženske v porodu žganicu?

— O! Kakne! Moraju piti, da više mleka dobiju. Naša porezna baba nas to tak vuči.

Gde se je vaša porezna baba to vučila? Ima ona diplomu?

— Od svoje babice se je to navčila, koja je jako spametna žena bila. Pak i ona rada pije, zato nagovara na to ženske.

— No! tak već razmim! Zapametuje si birovi i vi nazočne ženske, da je žganica za maloga i za velikoga, za mladoga i za staroga gotov čemer. (gift.) Strahoviten čemer je to za cecatnu decu. Bole da se nebi takvo dete rodilo, koje takvu mater ceca, koja žganicu pije.

Ova siromaška deca, za pomiliti su, jerbo zmaterinskim mlekom gutaju strahoviten čemer, koj je pred vremenom posuši i po kole. Ve znam zakaj pomiraju deca pri vas. I to znam sad, zakaj javi smrtič tuliko puta, da je dete vu heptiki vumrlo. Mati poleg svoje neznanosti na pravi iz svojega deteta kriplica ili pak ga zakole i tak nedužno drobno dete mora se iz ovoga sveta obrati. Zakaj? Mati pije žganicu i ovaj čemer sa mlekom vu dete dojde i njega najviše put zakole.

Koja ženska je v porodu, ili jako slaba, naj pije malo dobrog vina, od toga jakost i krepost dobi mati i dete, ali žganica je čemer za mater a smrt za dete.

— Mi smo za vračtvu davali deci žganicu, veli srthoma jedna mlada mati. Da odstavimo dete, zvekšinoma se čele dane plaće, onda malo žganice vlejemo na kruh, dete to poje i odmah zaspi. Vidiju gospon doktor, da žganica hasni detetu!

— Kaj bi hasnila, nikaj ne hasni! Od žganice se za mami dete, pak zato zaspi na kratek čas. To je dragi sen. Takovo dete, ako ne vumre, čisto za hiri.

— Hvala na navuku, to nam je još

nitko ne tak lepo raztolnačil. Posluhneto mi njihove pravlične reči i zagovorimo se, da i onoga na tiramo, koj samo na pre donese žganicu. Nećemo mi više našu ljubeznu decu s našom hurmastoćum pred vremenom na drugi svet pošilati.

Za tem pak je doktor s veseljom delal svojega posla, jerbo videl je, da su njegove reči ne zabada v zrak spuščene.

Tak bi i ja se veselil, da bi svi oni, koji budu ove par reči čitali, premislili, kaj je više vredno: k srdcu priraščeno dete, ili pak žganica?

Srky Ferencz

Politika vu stranjskih zemljah.

Maroko. Nazadnje su se ipak pogodili nemci sa francuzi. I to tak da ipak francuzi imaju najveći juš. Francuski policaji budu gospoda vu Maroku. Ali to je sada jako strašno, da onaj kojega bi najprije morali pitati jeli je zadovoljen sa pogodbom, marokanski sultan je sada zdigel svoju reč i pogodbu neće priznati. Marokanski poslanici nećeju podpisati pogodbu, koju je konferencija donesla. I čuje se već glas, da marokanski sultan već soldaćiju drži na granicah kojim je zapovedano, da ako bi stranski policaji hoteli nutri dojtij nje naj ne pustiju nutri. Dakle ipak su ne tak dovršili vu Algecirasu, da bi zelje ostalo i koza bi sita bila.

Austrija. Kak se vidi vu Austriji se je tak razčemeril stališ zbog osnove novog zbirnog zakona, da iz te osnove niti

Opet je Gospodin Bog popital nadalje i Kossutha:

— A kaj si ti dal svojemu ljudstvu?

— Slobodu! — odgovori Kossuth.

— »Pak kaj su ljudi napravili žnje?»

— pita dalje Bog.

— Nazlob na bližnjega — odgovori Kossuth.

*

Zatem je više velikih vodjah išlo pred Gospodina Boga, ali svaki se je tužil, da su ljudi njegov dar na zlo obrnuli.

Nazadnje je pital Bog svojega jednorodjenoga ljubeznoga sina Jezusa: »Moj dragi sin, a kaj si ti dal ljudstvu?»

— »Mir!« — odgovoril je Jezus.

— »Pak kaj su ljudi napravili sa mirom?« — pital je dalje Bog.

Jezus Kristus je vtihnul. Svoj božji obraz je svojimi rukami pokril i počel se je mito plakati.

(Po Št—cu.)

Moj kaput vu pogibelji.

Vu jedni budapeštanski kavani se je

pripetilo. Moji pajdaši su već okolo stola sedeli i trsili su se verno ferblati, kak da bi ravno iz toga živeli. Niti su me ne spazili, kada sam došel a ja sam je pak ne hotel bantuvati, jer kartaš je hudo stvorenje. Vu copriju veruje. Ako gvine bi me špotal, zakaj mu sreću kvarim i ako zgubi, bi me špotal, kaj nedam mira i tak dosta zmešanoj njegovoj hudi sreći.

Sel sam si dakle ja kre jednoga maloga stoleka i počel sam novine čitati. Jer ja se nečem kartati. — Ta vraža biblija je već vno go ljudi slekla do gola. Vno go njih je, kaj lepu plaću imaju, ali kartanje je ipak na to dene, da podrapani hodiju. Ja nikavu sladost nenajdem vu kartanju. Zgubiti nečem. hurmak je on koj hoće sam sebi kvara. A dobili opet nečem, jer je greh drugoga človeka guliti.

Ali predi, kak sam si sel, sam se za svoj zimski kaput pobrinul. Klinčence su već pune bile opravne se se je samo tak vijalo, da ako bi ja još svojega zimskoga kaputa hotel na klin obesiti, a kaj je navek skorom neprilično. Pak jer ga tak ne bilo mesta, sam ja lepo mojega kaputa na stolec del na naslonjalo i onak sam si sel na

Z A B A V A.

Dari.

Svemogućni Sudec je sedel na svojim nebeskim tronušu, ter je pred se dozval sve velike vodje ljudstva, koji su negda ljudstvo navučali ili vu bojih ga vodili.

Vekivečni sudec je pital Mojzeša: »Kaj si dal ti svojemu ljudstvu?»

— 10 zapovedi božji — odgovoril je Mojzeš.

— »I kaj su ljudi počeli delati za tēm?»

— pital je dalje Bog.

— Gréh! — odgovoril je opet Mojzeš

*

Zatem je Svemogućni sudec pred se dal pustiti Napoleona i njega je pital:

— A kaj si pak ti dal svojemu ljudstvu?»

— Slavu! — odgovoril je Napoleon.

— »I kaj su napravili ljudi iz slave?»

— Sramotu odgovoril je opet Napoleon.

*

ne bude zakon nigdar po zakonskim putu. Tak se čuje da ako nebude austrijsko orsačko spraviše prijeloga zakona, onda bude ga austrijski cesar poleg 14. §-a za zakona proklameral.

Ferenc Ferdinand u Drezdu.

Ferenc Ferdinanda prestolonaslednika je Njegov Veličanstvo kralj vu Drezdu poslao, da povrne pohodenje Fridrik Agosta saskoga kralja. Njegov Veličanstvo kralj je odlučio, da više neide zbog starosti vu stranjske zemlje pak zato i na povraćanje pohoda sam nije mogel iti i zato je Ferenc Ferdinand princa poslao.

Ruska. Kak zadnji glasi veliju Witte bude se odpevala na ministarpredsedničtvu. I to veliju, da bude Witteovo zahvalenje prijel car. Neke ruske novine to veliju, da je Witte betežen, pak zato neće duže biti ministarpredsednik a druge pak veliju, da su Witteja hudi stališi Ruske, zatem penezni stališi orsaga presilili, da ostavi ministarpredsedništvo.

Japanska. Vu Japanskoj su napravili zakona, poljeg kojega sve japanske željeznice za državne (orsacke) željeznice napraviju.

KAJ JE NOVOGA?

— Prosimo naše poštovane predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.

Kalendar. April 2. Ponedjeljak, Ferenc od Pavle. — 3. Tork, Rihard bišk. — 4. Sreda. Izidor biškup muč. — 5. Četvrtak, Vincek. — 6. Petek, Žalostna majka božja. — 7. Subota, Albert. — 8. Nedelja cvetna, Dionisij bišk. Evangeliumove nedelje je kada se Jezuš k Jeruzalemu približavao. — Prvi fertalj meseca je 2-ga ob 5 vuri 2 minuti vu jutro. — Sejam i prošćenje: 6-ga tojest na žalostnu m. B. vu Bottornya i vu Štaterskim Ormožu i vu Koprivnici. — Vreme bude lepo vetreno, pod zadnje oblačno.

— **Tatbina.** Horváth Mari je stara devojka vu Erzsébetlaku. To još nikaj ne je znamenitoga. Nego to je već nekaj zna-

menitoga ako gdo pure krađe. Tak je i Horváth Mari vkrala dve tuste pure od Liszjak Tamaša i ove je vu Luttenburgu za 20 korun prodala. Ali se je cela stvar zazvedila i stara dekla bude pred sudom odgovorna za svoj grbavi put.

— **Šoštar i pašuš.** Zabadao je, ipak mora biti istina, da svaki mešter naj svoju meštiju tira. Šoštar ne dela pašuse. Jer drugač tak zide kak Bogdan János čizmar iz Perlaka. On je imel jednu svinju, pak jednoga pašusa. Ali jer se svinja ne gihala s pašušom, niti pašuš sa svinjom, trsil se je Bogdan to nekak zgihati. Pol leta je popravil na jedno i pol, pak je onda i k tomu još i datuma popravil. Ne si je mislil, da iz toga nekaj hudoga more biti. Ali negdo takov je spazil popravljenje na pašusu, gdo nebi bil moral spaziti, pak je zato cela stvar pred nagykauziski törvényészék došla. Sirok čizmar se je sa tem branil, da je pašuš pri notarijušu ne bil dobro napravljen i pak je zato on popravil na njim, niti neje mislil, da bi to greh bil. To su i pri törvényészéku mu za dobro zeli i samo su ga na 8 dni rešta odsudili. Apelerati je ne moći.

— **Prošćenje i krčme.** Minister znutrašnjih poslova je dal vun naredbu, da poleg zakona prilikom sv. meše i prošćenje krčme koje su blizu cirkve, moreju zapre biti Vnogoput se je pripetilo da su prilikom sv. meše nevaljani pijanci halabuku delali vu bližnoj krčmi kaj je mešalo pobožne ljudi vu cirkvi. Minister vezda odredi, da se vu krčmi, ili vu prodaji žganice koja je blizu cirkve, med svetom mešom gosti nesmeju zadržavati i vino niti druga pitvina se nesme tržiti.

— **Pobunjeni foringaši.** Nekaj znamenitoga je vu seli za kanasa ili za krapara biti. Doklam vu selu gosp. notariuša samo za notariuša zoveju i gosp. naučitelja samo za učitelja, zatoga je kanas: gosp. kanas. — Jer ako nebi tak bilo onda se niti vu Tótfalvi (Totovci) nebi tak trgali gdo budo občinski pastir. Tak je bilo da su pastira zbirali vu Tótfalu občini. Ali občina nije onoga zebrala, kojega bi birovo bil hotel. Pak je zato birovo zebanoga pastira foringašom ne hotel dati ključe od pastirske

hiže, Foringaši su se nato gori postavili i onak su zglodali birova, da je 8 dni čuval postelju. Tak su onda zprešali ključe, — ne od birova nego od birovine, koja se je tak prestrašila, da je ključe napre dala. Kraljevski törvényészék je Kupec Tamaša i György Ferencza našel za grešne i nje je svakoga na tri dni rešta i 10 korun štrofa odsudil.

— **Medjimurski muzeum se po malem povekšava.** Vu noveše vu sledeći poslali stvari. Fejér József grofovski mernik stare srebrne peneze iz 1701-ga ljeta i kajkakve kovine, Szabó Dóme i Paller Gáspár kamenite stvari, kamenite sekire i t. d., Farakas Lajos dvorski kresinu pušku i stare peneze, Nagy Lajos učitelj iz rimljanskog vremena posudu. Naj primeju zahvalu poslaniki za poslana stvari.

— **Mrtvoga su našli.** Gáspárics Györgya iz III. Distriktašua jednoga starca, koj je već duže vremena od svoje žene razpitani živel. Marciusa 24-ga — je više ljudi iskalo na njegovim domu, i kak su nutri vu hižu stupili, starca su pred posteljom mrtvoga našli iz vustnice mu je krv išla. Mislilo se je da ga je negdo zaklal, pak su ga zato parali. Prilikom toga je bilo ustanovljeno da je starca šlag trefil.

— **Štučna flaša pak jedna žena.** Vugrincics Ferencz csáktornyaiski mesar je ovoga tjedna od Golenko Janošove žene iz Nyirvölgya kupil jedno tele tak, da ovo tele drugi tjeden moraju k njemu dognati. Golenkovicu je vu sredu vu Csáktornya došla, ali bez šiceka i vu Vugrincicsovu mesnicu je išla, počela je strašnu larmu delati, da tele nebude prodala njim, jer ju očuju vkaniti i t. d. Na strašnu larmu je Vugrincicsicvea gospa vun hotela natirati svadljivu žensku, ali ova je sobom donešenom štučnom flašom tak vudrila Vugrincicsku, da su knjoj doktora morali zvati.

— **Stari Titan se je vučil plesati.** Vu Ormožu je Tóth András kaprol i Blaisinsky Pál husar pri orsačkimi žrebci. Gospoda lovasi se dosta dobro čutiju, pak zato negda negda i malu zabavu napraviju. Tak su prošloga meseca jednoga dneva pri Bendekovics József ošterijašu napravili jednu malu zabavu, po kojoj si sada Titan Janoš

stolec. Da sam to jako dobro učinil, to budemo potlam videli.

Med tem je išlo vreme dalje. Ja sem novine čital, vuni je mrzli zimski veter fučkal po vulci, a iz bližeše cirkve se je čul glas zvona, šteri je »Zdravo Mariju!« zvonil. Ja sam već više novinah pregledal i kad sam se toga navoljil sam kelnera zval i jednu teu sam prosil.

Kak sam tak sirom razgledal, se mi je čudno vidlo da vno go takvih obrazov vidim, koje sam još ne videl vu toj kavani, vu koju ja i moji pajdaši hodiju. Svi su okoli stenah bili pri stoli i onak su se einundcancigivali. Larmu su takvu delali, kak da bi oni tu već stari gosti bili.

Taki sam si mislil, da bude tu nekaj novoga; ali kaj bude, to sam si ne mogel preštuderati.

Još sam ne spil čista svoju teu, kada se najedenput postavi jeden policaj sa jednim svezanim potepuhom, a drugi policaj je pri vratu od vulice stal. Tam gde su oni larmasti novi gosti se einundcancigivali su takaj bila jedna vrata ali tam je ne stal policaj jer su ona vrata na dvor se odpirala.

Kak je tak policaj došel sa svezanim potepuhom, taki je išel vu kut, koj je ne dalko od mene bila tam su se pak dva gosti, opet takovi kak potepuhi, jako štricali zbog nečesa pri pol litru vina.

Stupil je k jednomu koj je šrenfu imel na licu policaj i taki mu je rekel:

— »Szabó Mihály, vu ime zakona budem vas moral gnati!«

Na reči policaj se je Szabó Mihály koj je šrenfu imel niti ne hotel gori stati, niti poslušati policaj, kak da nebi njemu bil govoril policaj.

Ali stem bolje su počuli policajove reči oni, koji su se blizu dvornih vratah kartali. Kak da bi je na drotu potegel, si su se naj nput gori stali, kartanju je kraj bilo i tak vu larmu su napravil, kak da vu svojem društvu sednice držiju. Svi su na policaj isli.

— Kaj misliš Jandro, da su tu fakini?

— Žnjim vun!

— Primitte ga i hitite ga vun, kaj oču tu tē spiclin!

Takve reči su letele proti siromaku policaju (policaj iz norca za Andraša zoveju) a zatem su pak skoro svi nahrupili proti

policaju. Ja samo tuliko vremena imel, da sam zgrabil za moj škrlak na stoleku i za kaput na stolcu. Onda su me već tak stisnuli k steni, da sam komaj škečal. Ali čim su me bolje tiskali stem sam bolje tiskal ja i svojega kaputa k sebi.

Najenkrat samo čutim da negdo peta okolo mojega zimskoga kaputa. »Vezda ali nigdar!« mislil sam si i stem sa svu jakost pobral skup pak sam počel najprvic sa lakiti, zatem sa pesnicom (s drugom sam još kaputa držal.) takve vudarce deliti, da je taki prostor postal pred menom. Ali je postal prostor i za malo vreme i vu kavani. Samo stari gosti su ostali još, ali kak?

Takvu kletvu i zgajanje vragov sam još nigdar ne čul kak je tu bilo. Jeden je iskal svojega kaputa, drugi škrlaka, tretji to a štri opet ono. Moji pajdaši su samo sada spazili mene, koj sam još sada sa hrbtom stenu a sa rukom kaputa tiskal. Sakomu je falilo nekaj. A potepuhov već nigdi. Samo policaj je bil još tu. Njemu je i on potepuh vušel, kojega je dognal i on kojega je hotel prijati.

Ali niti policaj nije čekal duže, nego

cestar čošje svoj hrbeť. Tak je bila stvar, da se je i Titan zabavljaj sa lovasi. Pottlam su s nekaj porekli i počel je Blasinszky obinjavati Titana i tancati ga vućiti. Klomu je takuša kaprol buhal po Titanovim obrazu. Pottlam si je kaprol još i sablju prikapćil vu štali i onak je došel nazad siromaka Titana dalje vućiti plesat, tojest po hrbtu gladit. Siromak Titan je zbog dobljenih ranah doktora nugal. Dva soldati su prijavljeni njihovomu zapovednićtvu.

— **Zežgano dete.** Još prošloga ljeta se je pripetilo, da je jednoga otočkoga stanovnika žena po vodu hotela iti na zdenec i zalo je svoje cecatno dete kraj zakurjenoga šporheta dela, da se na stolici greje. Dok je žena po vodu hodila, zatoga je dete svoje mesto ostavilo i na zereći šporhet je opalo, gde se je strašno pozežgalo. Dok je žena vodu donesla za obed kuhati već je dete tak bilo pozežgano, da je od dobljenih ranah za dva tjeđne vumrlo. Sirotu mater je i sud napre zel zbog nepazljivosti. Prošloga tjeđna je bil sud zbog toga vu Nagykanizsi pri törvénsyzéku, gde su nesrećnu ženu zbog nepazljivosti zročene smrti na jeden den rešta odsudili. Gledali su na to, da je sirota i tak dosta trpela, da je dete zgubila, pak su ju zato ne bolje kaštigali.

— **Domaći trgovci** kak svako ljeťo tak i letos budu svoje štacune vu jutro ob 6 vuri odprli i večer ob 8 vuri zaprli.

— **Vu Zalaegerszegu** svinjska kuga je prestala, zbog toga prestane i oblastno odredjena proteštacija. Dakle svinje je slobodno vu Zalaegerszeg pošiljati i gnati na sejam.

— **Zbiranje birovo** bude vu notariuši csáktornjaiske fare aprila 9-ga. — Vu Csáktornya varašu bude zbiranje predi tojest aprila 6-ga.

— **Svaku srědu** marvinski sejam bude vu Csáktornya. Mi smo ravno tu na hataru, gde je promet veliki, pak zato je i dobro odlučilo poglavarstvo Csáktornya, varaša, da bude svaku sređu ne samo svinjski, nego i marvinski sejam se držal. Na sejam je vnogo trgovcov pozvano. Prvi sejam kada bude marhu moći gnati, bude vu sređu tojest aprila 4-ga. Poglavarstvo je od-

je i on se trsil odkadeti. Morti bi još negdo srdit mogel biti na njega.

A moji pajdaši su vidli da su okradjeni. Kak je to moglo biti? Tak da je svaki potepuh imel već napre narućeno, kaj bude njegovo delo.

Trupa se sedne vu kavanu zagod večer da blizu stěnah na kojih su klinćenice more dojt. Zmed teh jedni budu imali to delo, da nemir napraviju, drugi, da pokradeju kaj je moći i skoćiju. Tretji da sva vrata slobodnim napraviju kaj onda svi skuporeju skoćiti da je gotovo.

Tri potepuhi ostanaju vuni. Oni su zato da policiju za norca napraviju. Sada su tak napravili, da su se strašno počeli svaditi na vulici. Jeden je i za policaja krićal. Kad je već policaj blizu dobežal su dva skoćili a tretji je ostal Taj tretji je onda povedal da su mu peneze hoteli zeti i tak dalje.

Ali još bežiju dva potepuhi, im su ne dalko policaj se pustil za njimi i te tretji potepuh med tem, kaj niti nespazi policaj, repa potegne. Na to već jeden pobegnjeni potepuh vpeša i njega prime policaj. Stricanje svadja sa policajom a zatem pak mirno pove kak se mu pajdaš zove, koj med

lućilo, da od marhe, koju po sredaj na sejam dozeneju, nebude se malta brala.

— **Obesil se je.** Vu csáktornjaiske varaške hiže reštu je već 7 mesecov bil zaprt jeden sebe za Novak Pavla imenujući ćlovek, koj nikak neće povedati od kud je, pak zato ga nemreju nikam odegnati. To veli da je iz Polske, ali mesto ne pove od kud je, jer veli da on i tak neće već nigdar svojega doma videti. Siromaka je huda košta i rešt tuliko razzalostil, da se je marćiuša 27-ga na žnuru od gaćah obesil za obloćne križe. Ali ravno vu onim vremenu je išel onut viziterat jeden policaj i on je već za vumrloga zgledećeg ćloveka vužinec hitro odrezal i počel ga macati. Na hitroma je došel doktor i nesrećnoga ćloveka su na življenje spravili a zatem pak vu varaždinski špital odpeľjali.

— **Ne ga briga za ljudsku smrt.** Sa Novák Pálom, koj se je vu csáktornjaiskim reštu obesil je skup spal i Moral Henrik varaški bogec (ljudi ga za maloga Henrika zoveju), koj je videl, da se Novák Pál hoće obesiti, ali nije počel zvati pomoć P-tali su Henrika, zakaj nije počel krićati, kada je videl, kaj dela njegov pajdaš? Na to je Henrik odgovoril, da njega ne briga za ljudsku smrt, to je svakoga njegov posel.

— **Strašni potres** je bil vu Japanskoj prošloga tjeđna. Jeden otok, koj se Formoza zove, je celi pod potresom stal, i mislihi su, da se bude vtunul. Na jezero i jezero ljudi je našlo smrt prilikom potresa. Varaši sela su se porušila. Kak iz jednih novinah ćitamo, prilikom potresa je šestjezer jednostosedemdeset sedem ljudi poginulo i osemnajstjezer hiž se je porušilo.

Strašna nesreća vu francuski rudi.

Strašna nesreća se je pripetila vu Curieresu na francusko-belgijski meji vu jednoj rudi gde lapora kopaju. Marćiuša 10-ga se je pokvarjeni luft (gaz. plin) vužgal vu rudi i eksploderal je. Za mali ćas je pod zemliom cela ruda vu ognju stala vu kojoj je množina tezakov nutri ostalo i zgoreli su ili su se zadušili. Zgorelo ili zadušilo se je

tem, kaj još i on drugi policaj na voglu, koj je sada stupil kćoj, dobro opore videti, vu jednu kavanu skoći.

Policaji sada obedva tiraju potepuha do kavane, im budu ga telko prijeli mu znaju za ime i za znamenje.

Ovo drugo već znamo. Policaj dojde vu kavanu onda se zapoćne delo potepuhov. Nikaj zato, kaj je ne samo jeden policaj. I sa onim drugim lebko zvršiju. Jeden ali dva se počneju svaditi sa njim, zatoga ovi drugi poslujeju. Kak sam već rekel nazadnje svi vuvedju. Jako redkokrat vloviju jednoga ili dva takve, koji nesu krali, ali nje samo zbog nereda moreju kaštigati.

Onak na zboćki su gledali anda mene moji pajdaši, kada sam si svoj zimski kaput oblekel i onak posmehavajuć ves zdruzgani škerlak stisnul na glavu. Ali vezda dojde jaj! Moju palicu, koja je sreberni priloeć imala, sam nikak ne mogel najti. Znam, da sam ju na stolek del i evo vezda je nega. Poćel sam i ja kleti. Jer nega moje palice. Odnegli su ju vraći. Pak osobito i to me je žarilo, da su niti mene ne ostavili na suhoma.

Greiben.

jezero dvesto ljudi i množina konjov. Tela koja su vun potegnuli su tak zežgana, da je ne moći oznati. Vu gliboćini 300 metrov su našli jeden kup mrtvi telah, koja su sa razmrćvarjena. Vu drugih stranih se ćuje javkanje rudarov, ali pomoć njim nemre iti, jer tu je ne drugać moći ognja gasiti, ako lufta ćisto zapreju. Težaki, koje su još žive potegnuli vun su govor zgubili vnogi od velikoga straha, oslepili drugi o-gluheli. Strašna smrdoća od lapora i od ćovećjih i konjskih telah je nemogućnim dela dalećnje oslobodjenje, akoprem je i nemski cesar poslal iz hatara soldate na pomoć. Minul bude mortu i jeden mesec, doklam budu sva tela mogli vun odstraniti iz rude. Strašno je gledati pred rudom, gde mrtve donasaju vun. Plać i javkanje se ćuje tu. 6 jezer siromaške dece je ostalo bez oca. Jedna mati, koja je sedem sinov zgubila pri nesreći, je obnorela.

Iztraga je taki bila podignjena, da gdo je krivec nesreći. Nadzornik rude, Moran je rekel, da je već tri tjeđne pred nesrećom pisal predstojniku rude, da je luft pokvarjeni i nesreća se lahko pripeti, ali još niti vezda nije odgovor dobil. Zbog toga su se pobunili svi ostali rudari, tak, da je prve mrtve samo sa ćetiri jezere soldati moći bilo pokopati. Rudari vezda vekšu plaću prosiju, jer veliju da njim je življenje vu pogibelji. Pak jer njim plaću nećeju povećšati, vezda je 26 jezer tezakov ostavilo delo i štrajkuje. Za nesrećnih familijah sada po celim svetu nabiraju peneze, da jim tak pomoreju

GOSPODARSTVO.

— **Vedrenje sa želatnom.** Sa želatnom vedrenje je jako lahko i fal moći vćiniti. Želatina skoro vu sákim štacunu moremo kupiti, nego ipak preporučamo, da za vedrenje vina iliti ćišćenje onoga želatina nucajmo, koj se jedino samo za taj ćilj pripravlja i po imenu »Gelatine Laine« dojde vu štacun. Moći je dobiti vu apoteki, na dalje pri pivnićki gospodarstvenom družitvu takaj. Ovo za vedrenje potrebito dugovanje se na formu mali tablic priredjuje, iz od ćišćeni stvari njihovoga kelja. Kada ga hoćemo nucati ovak moramo baratati žnjim, da tablice sdrobimo i vu vrelu vodi kuhamo tak dugo, dok se zevsema ne raztelju. Najshodnije tak moramo postupati sa kuhanjem da vu jeden vekši lonec vlejemo do polovice ali još malo menje vode i vu ovu vodu vu jednoj menšoj posudi obesimo zdrolenoga želatina na špagovinu naravski vu vodu nuter, ostavimo ga nuter tak dugo dok se ne raztali, po ovakvim načinom se nemremo bojati, da bi se želatin vužgal. Kad se želatin zevsema raztalil, vlejemoga onda vu posudu i raztopina je gotova. Vse skup nato moramo paziti, na kakovu jakost i na kuliko percentov pripravimo raztopljenje.

— **Hasnovite ptićice.** Vezda se pariju i vezda delaju gnejzde hasnovite ptićice. Svaki roditelji naj si držiju dužnost da svojoj deci poveju kak hasnovite su male ptićice, koje kukke gusenice pojeju i tak gazdi husen napraviju. Zakkon one roditelje jako kaštiguje, kojih deca ptićje gnezde bantujeju.

— **Urbariumskih gazdov** imena i pravila csáktornjaiskih urbariumskih poslov budu na varaških hižah od marćiuša 27-ga do aprila 11-ga tojest 15 dni vun obešena, kada se moreju pregledati. Vu tem vremenu, onaj koj nebi bil sa ćim zadovoljen, more proti dati apelaciju. Pak zato i opomina urbariumski prezeš sve one, koji su doćiñi, naj vun obešena imena i pravila pregledreju.

— **Ako tellćl** grizu imájju proti tomu je najbolše lěnsko stme je puno ulja, pak tak dobro deluje na želućec. Lěnsko semena melu moramo sa smlekom zmešati, ili sa mlaćnom vodom, tak da na jedno tele 3-4 velike žlice mele dojdeju i to davljamo tak dugo telićom, dok neozdraviju.

Gabona árak. — Ciena žitka

1 m.-mázsa.	1 m.-cent.	kor fill.
Buza	Pšenica	15.00 —
Rozs	Hrz	12.00 —
Árpa	Ječmen	13.00 —
Zab	Zob	15.00 —
Kukoricza uj	Kuruza nova	14.00 —
Fehér bab uj	Grah bel	22.00 —
Sárga > >	> zuti	16.00 —
Vegyes > >	> zmošan	16.00 —
Kendermag	Konopljeno seme	26.00 —
Lenmag	Len	18.00 —
Tökmag	Koščice	20.00 —
Bükköny	Grahorka	14.00 —

H I R D E T É S E K

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

A tisztelt háziasszonyoknak
legmelyebben ajánljuk a
valódi : Franek : kávé-pótlékot
mint legjobb pótkávét,
belföldi nyersanyagból gyártva
Franek Henr. fiai
honi gyaraban
Kassán.

Védjegy.

D. X 6308 N. 05 I. J. W. H.

Szagtelen és ízmentelen szaradó

Valódi Christoph-lakk kérendő

Ezen gyártmány törvényileg védve van

Christoph Ferenc SZOBAPALLO-FÉNYLAKK

lobetendő teszi, hogy a szobák a másolás alatt i használatosának, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragados száradás, mely az olajfestékek és az olajlakkok sajátja, elkerülte. Emellett a használat olyan egyszerű, hogy akár maga végrehajtható a másolás. A palló nedves tárgygal feltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Még kell különböztetni:

színezett szobapalló-fénymáz,
sárgabarnát és mahagonbarnát, mely akár csak az olajfesték fölé be a pallót a egytálal fényt is ad. Ekedt egyaránt alkalmazható régi vagy új pallóra. Teljesen befod minden foltot, korábbi mázolás stb; van aután

iszta fénymáz (színezetlen)
új pallókra és parketre, mely csupan fényt ad. Különösen parietre a olajfestékekkel már beázott egészen új pallókra való. Csak fényt ad, emellegve nem fidi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 3 méterig terjed. (Két közepmagságú szobára való) 5 fnt. 90 kr., vagy 9 1/2 márká.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktarak vannak, ide küldendők. Mintha mázolások és prospektusok legyenek és bérmentre küldetnek. A további részletek és jól vigyázz a cégre a a gyárti jegyre, mivel ezt a több mint 1860 éve létező gyártmányt okléle utanozzak és barmistják, s sokkal rosszabb, a gyakran a célnak meg nem felelő minőségben hozták forgalomba.

Christoph Ferenc,
A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.
Prága. K. Berlin.

Krischtóf Ferenc-féle tükörfénymáz kapható:

MRÁZ TESTVÉREK-nél Csáktornyan.

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés „Grand Prix”

Globus
tisztító-kivonat
jobban tisztít mint bármely más fény-tisztítószer.

Házeladás.
Csáktornyan a Wlassits-utcában (all. polg. isk. melletti N o v á k-féle
ház
szabad kézből eladó. 691 1—2

Tisztításhoz cs. N

Globus
tisztító-kivonatot
használjunk
Legjobb tisztítószer a világon

Az 1904. évi St. Louis-i világkiállításán a legnagyobb kitüntetéssel a **GRAND PRIX“-g] kitüntetve.**

Csak a mellékelt kép szeriuri
GLOBUS tisztító-kivonatot
kérjünk, mert sok értéktelen utánzat van.

Egyedüli gyárosok: _____

fritz Schulz jun. Akt. Ges. Eger és Leipzig.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pala-Expeller ptiliata

egy régiónak bizonyult hárseser, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Háznyevénél, csómalé a meghűlésekkel bedörmedés-képpen használva. e

Figyelmeztetés. Sítely hamisítványok miatt bevásárlásokor óvatot legyünk és csak olyan áruvet fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegygyel a a Richter cég-igyezséssel ellátott dobozba van csomagolva. Ár a üvegekben 60 fillor, 1 kor. 40 f. de 2 korona és felette minden gyógyszer-tárban kapható. — Pókár: YBrdk Jósef gyógyszerészi, Budapest.

Richter gyógyszerára a „Arany orvosiakos”, Prágában. Előzetesbeszélés é. sz. Hódvadászi széküldés.

Trieszti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni Generali)

BUDAPEST, V., Dorottya-útca 10. szám.

A „Közgazdaság“ rovatban közöljük a Triesti Általános Biztosító Társaság **legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk** mérlegének főbb számadásait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállitmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a „Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t., valamint baleset elleni biztosításokat az „Első o. általános baleset ellen biztosító társaság“ számára.

004 1-1

A csáktornyai főügynökség: BENEDIKT E. és FIA.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hírneves valódi szepességi

lennvászon és damasztárú

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki gyártmány csak az

mely ezen védjeggyel van ellátva.

! HAZAI IPAR!

691 3-10

▶ **Partoljuk a hazai ipart!** ◀

A világhírű Kobrak budapesti cipőgyár, a pécsi Hammerli (udv. szállító) keptyügyár, a temesvári Délmagyarországi kalapgyár, Drucker Mór és fia — budapesti férfiruba gyárnak —

képviselője és egyedüli elárúsítója

POLLÁK GYULA

— Csáktornyan. —

693 2-*

Margitai József
Korvát nyelvtan

— iskolai és magánhasználatra —

Ára kötve: 3 korona.

Margitai József

Korvát-magyar és magyar-korvát Zsebszótár új bővített kiadás

Ára kötve: 3 korona.

Kapható: **FISCHEL FÜLÖP**
könyvkereskedésben

Nagykanizsán és Csáktornyan.

Keil-Lakk

legkitünőbb mázolószer puha padló számára.

ossz 2-8

Keil-féle viaszkenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fillér.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Keinrich Miksa cégnél Csáktornyan. — Korváth A. Varazsdon.